

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.225/2019/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: **(ügyvéd neve)**) által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - a Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. ifj. Balsai István) által képviselt alperes ellen sajtó-helyreigazítás elrendelése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2019. április 17. napján kelt 7.P.20.354/2019/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** a következők szerint.

Az alperest a következő tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kötelezi:

„Helyreigazítás:

A 2019. január 20. napján megjelent „Rejtőzködő **(település neve)**-i milliomosok - az **(felperesi család vezetőkéneve)** család” címmel megjelent írásunkban valótlanul állítottuk, hogy

- az **(felperesi család vezetőkéneve)** család gazdálkodása százmilliós eredményekkel rendelkezik;
- I.rendű felperes neve a munkájukat, egzisztenciájukat elbukó, padlót fogott veszteseknek azt üzenve, hogy a változások elkerülhetetlenek voltak és állami tulajdonban működve sem lettek volna képesek megtartani a teljes dolgozói gárdát;
- I.rendű felperes neve 2017-től részt vett az uniós fejlesztési források elosztásában a szocialista **(politikus neve)** vezette **(település neve)**-i vidék jövőért helyi vidékfejlesztési közösség tagjaként döntött a Leader-programban **(település neve)** és térségének fejlesztésére pántlikázott, mintegy 1,2 milliárd forintnyi EU-támogatás sorsáról;
- I.rendű felperes neve pályázatokat írt ki, bírált el és pénzeket osztogatott.

Cikkünkben azt a valós tény, miszerint a **(B.)** Kft. társtulajdonosai II.r. felperes neve , valamint **(személy 1. neve)** és **(személy 2. neve)** az állami földprivatizáció során a **(megye neve)** Megyében elárverezett állami földterületek nyertes árverezőinek rangsorában harmadik helyre kerültek 263 hektárral, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy nevezett személyek a földprivatizáció során ilyen nagyságú földterület tulajdonjogát szerezték meg. Ezzel szemben a valóság az, hogy II. r. felperes neve az árverések nyerteseként földtulajdont nem szerzett, mivel az elárverezett földekre kötött adásvételi szerződés alapján az arra jogosult személy gyakorolta az elővásárlási jogát."

A egyéb érdekelt által a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak fizetendő elsőfokú perköltség összegét 191 301 (százkilencvenegyezer-háromszázegy) Ft-ra, míg az általa a Magyar Államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 24 000 (huszonnégyezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy az állami adóhatóság felhívására egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak 12 000 (tizenkétezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a egyéb érdekelt-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 38 100 (harmincnyolcezer-száz) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 48 000 Ft fellebbezési eljárási illetékből a felperesek egyetemlegesen 12 000 Ft-ot, míg a egyéb érdekelt 36 000 (harminchatezer) Ft-ot köteles megfizetni az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az alperes az általa szerkesztett <(internetes portál neve)> internetes hírportálon 2019. január 20. napján „Rejtőzködő **(település neve)-i** milliomosok - az **(felperesi család vezetékneve)** család" címmel az I. r. felperes és családja, köztük fia, a II. r. felperes vagyoni helyzetével, vagyonosodásának körülményeivel foglalkozó cikket jelentetett meg. A felperesek - jogi képviselőjük útján - 2019. február 19. napján sajtó-helyreigazítás iránti kérelemmel fordultak az alpereshez, amelyben az általuk megfogalmazott tartalmú helyreigazító közlemény közzétételét kérték arra hivatkozva, hogy a cikk megállapításai valótlan tartalmúak. Az általuk sérelmezett és helyreigazítani kért közléseket az alábbiakban jelölték meg:

1. I.rendű felperes neve a privatizáció nyertese;
- 2.a. az **(felperesi család vezetékneve)** család nagyot kaszál a kormányzati pénzosztó rendszerből;
- 2.b. gazdálkodásuk százmilliós eredményekkel rendelkezik;
3. I.rendű felperes neve lovardákat épít;
4. I.rendű felperes neve a munkájukat, egzisztenciájukat elbukó, padlót fogott veszteseknek pedig csak annyit üzent „A változások elkerülhetetlenek voltak, állami tulajdonban működve sem lettek volna képesek megtartani a teljes dolgozói gárdát.";
5. I.rendű felperes neve 2007-től részt vett az uniós fejlesztési források elosztásában, a szocialista **(politikus neve)** vezette „**(település neve)-i** Vidék Jövőjéért Helyi Vidékfejlesztési Közösség tagjaként döntött a Leader-programban **(település neve)** és térségének fejlesztésére pántlikázott mintegy 1,2 milliárd forintnyi EU-támogatás sorsáról;
6. I.rendű felperes neve pályázatokat írt ki, bírált el és pénzeket osztogatott;

7. I.rendű felperes neve családfőnek 2017-ben behullott több mint 113 millió forintnyi nettó árbevétel két vállalkozása (a **(T.)** Kft. és a **(H.)** Kft.) után.

8. I.rendű felperes neve egyik fia, II.r. felperes neve a **(megye neve)** megyei földosztások legnagyobb kedvezményezettjeként sikerült egyenesen a megyei dobogó harmadik fokára száguldania;

9. II. r. felperes neve, valamint **(személy 1. neve)** és társai 263 hektárral csippentették meg a szépen csillogó bronzérmet.

Ez utóbbi két közlést érintően a helyreigazítás iránti kérelmükben azt adták elő, hogy azok valós tények ugyan, azonban az alperes azokat abban a hamis színben tüntette fel, mintha II.rendű felperes neve a 2015-2016-os állami földprivatizáció során jelentős mennyiségű föld tulajdonjogát szerezte volna meg. E tekintetben a helyreigazító közleményben kérték közzétenni, a valóság az, hogy

II.rendű felperes neve a **(megye neve)** megyei 2015-2016-os állami földprivatizáció során egyetlen négyzetméter föld, illetve szántó tulajdonjogát sem szerezte meg.

Az alperes a felperesek kérelme alapján 2019. március 11. napján internetes hírportálán az alábbi helyreigazító közleményt jelentette meg.

„Helyreigazítás a „Rejtőzködő **(település neve)**-i milliomosok - Az **(felperesi család vezetéckneve)** család" című cikkünkhöz

Az **(felperesi család vezetéckneve)** család és ügyvédjük jelzése alapján észleltük, hogy korábbi cikkünkben néhány adat pontatlanul szerepelt.

2019. január 20-án jelent meg a **(internetes hírportál neve)**-n a „Rejtőzködő **(település neve)**-i milliomosok - Az **(felperesi család vezetéckneve)** család" című cikk, melyben egy igazi **(település neve)**-i oligarcháról rántottuk le a leplet. Mint megírtuk, a rejtőzködő életet élő, tehetős **(felperesi család vezetéckneve)** családot az ellenzéki pártalapító és forradalmár **(forradalmár neve)** támogatói között emlegeti a város.

Írásunkban több pontot sérelmezett az **(felperesi család vezetéckneve)** család, I.rendű felperes neve, II. r. felperes, akik ügyvédjükön keresztül keresték meg szerkesztőségünket. A dolog pikantériája, hogy **(felperesi család vezetéckneve)**ék jogi képviselőjét ugyanaz a szocialista ügyvéd, a Nemzeti Választási Bizottság MSZP-s delegáltja, **(ügyvéd neve)** látja el, aki **(forradalmár neve)**-t és az őt támogató **(támogató család vezetéckneve)** családot, továbbá a **(település 2. neve-i)** szocialista polgármester **(polgármester neve)** is képviseli sajtó-ügyekben.

A levelükben vázoltakat megvizsgálva kérésüknek két esetben kell igazat adnunk nekik, melyeket az alábbiakban ezúton pontosítunk.

Valótlanul állítottuk, hogy a família 40 milliós földalapú és az állattartás után járó támogatása mellett csak **(felperesi család vezetéckneve)** -nak, „a családfőnek behullott 2017-ben több mint 113 millió forintnyi nettó árbevétel két vállalkozása (a **(T.)** Kft. és a **(H.)**Kft.) után." A valóság ezzel szemben az, hogy a 2017-es évben 37,8 millió forint árbevételre tett szert I.rendű felperes neve a két társaságban meglévő rész tulajdona alapján.

Ennek kapcsán valótlanul állítottuk azt is, hogy „gazdálkodásuk százmilliós eredményekkel rendelkezik." A valóságban a gazdálkodásuk közel 40 milliós eredményekkel rendelkezik."

A felperesek keresetükben az alperest az előtte mint sajtószerv előtt indított előzetes eljárásban általuk előterjesztett helyreigazító közlemény közzétételére, a egyéb érdekelt-t, mint az alperes által szerkesztett sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt pedig a felszámított perköltségük megfizetésére kérték kötelezni.

Érvényesíteni kívánt jogként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdését, 12. §-át és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdését jelölték meg.

Jogi érvelésük szerint a helyreigazítani kért közlések minden ténybeli alapot nélkülöznek, teljesen valótlanok. Az egyes, általuk sérelmezett közlések kapcsán előadták:

1. Az I. r. felperes nem nyertese a privatizációnak, mivel a **(H.)** Rt. privatizációjában pontosan ugyanolyan mértékben részesült, mint bármelyik dolgozó.

2.a. Az **(felperesi család vezetéke)** család nem kaszál nagyot a kormányzati pénzosztó rendszerből. Az **(felperesi család vezetéke)** család olyan területalapú uniós támogatásokban részesült, amelyeket bárki igénybe vehet, akinek van földterülete, ezek a támogatások tehát nem állami, azaz központi pénzelosztó rendszerből származnak. A Széchenyi 2020. program keretében megítélt támogatás pedig öt évre szól, folyamatosan, fokozatosan lehet lehívni, s miután a felhasználás tekintetében ellenőrzések vannak, nem biztos, hogy a megítélt és elnyert támogatást a támogatott végül is megszerzi.

2.b.A család gazdálkodása nem rendelkezik százmilliós eredményekkel, a három fő őstermelő családtagok éves bevétele kb. 4 millió Ft.

3. Az I. r. felperes nem épített lovardákat, egy lovardát hozott létre.

4. Az I. r. felperesnek a 2005. november 11. napján megjelent „I.rendű felperes neve most saját gazdaságát vezeti” című cikkben szereplő azon kijelentéséből, miszerint „A változások elkerülhetetlenek voltak”, és hogy „állami tulajdonban működve sem lettek volna képesek megtartani a teljes dolgozói gárdát” nem vonható le olyan következtetés, miszerint az I. r. felperes a munkájukat, egzisztenciájukat elbukó padlót fogott veszteseknek üzent volna.

5. Az I. r. felperes nem vett részt 2007-től az uniós fejlesztési források elosztásában és a **(település neve)-i** Vidék Jövőéért Helyi Vidékfejlesztési Közösség tagjaként nem döntött a Leader-programban mintegy 1,2 milliárd forintnyi EU-támogatás sorsáról.

6. Az I. r. felperes nem írt ki és nem bírálta el pályázatokat és nem osztogatott pénzeket.

7. Az I. r. felperesnek 2017-ben nem hullott be több mint 113 millió forintnyi árbevétel két vállalkozása után. A két cég nyilvános beszámolójából és az I. r. felperes üzletrészesének mértékéből kiszámíthatóan és ellenőrizhetően a két cégből 2017-ben mindössze 37 867 880 Ft árbevételre tett szert.

8.,9. Az való tény, hogy az ún. Ángyán-jelentésben az szerepel, az állami földprivatizáció során a **(megye neve)** megyében elárverezett állami földterületek nyertes árverezőinek rangsorában harmadik helyre kerültek a vendéglátó profilú **(B.)** Kft. társtulajdonosai, II. re. felperes neve, valamint **(személy 1. neve)** és **(személy 2. neve)** 263 hektárral. A perbeli cikk azonban ezt a valós ténytet abban a hamis színben tüntette fel, mintha a II. r. felperes a **(megye neve)** megyei földosztások alapján földtulajdonjogot szerzett volna. Ezzel szemben a valóság az, hogy a II. r. felperes a **(megye neve)** megyei földosztások alapján egyetlenegy négyzetméter föld, illetve szántó tulajdonjogát sem szerezte meg, miután az általa az NFA-val megkötött adásvételi szerződés kifüggesztését követően az egyik jogosult gyakorolta az elővásárlási jogát.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Védekezése szerint a kifogásolt közlések közül a téves tartalmúakat helyreigazította a perindítást megelőzően, míg az egyéb közlések részben valós tényállításokat tartalmaznak, részben olyan véleménynyilvánítások, amelyek tekintetében sajtó-helyreigazítási keresetnek nincs helye. Az egyes közlések kapcsán kifejtett konkrét érvei szerint:

1. Az, hogy az I. r. felperes a privatizáció nyertese, véleménynyilvánítás, az valós tényekből levont okszerű következtetés, amelyet alátámasztanak az A/2-4. alatt csatolt - az I. r. felperes életútját, díjazásait, kitüntetésait igazoló - okiratok.

2.a. A hivatalos állami nyilvántartási rendszerből kigyűjtött - A/1. alatt csatolt - iratok igazolják, hogy a felperesek, illetve a hozzájuk köthető gazdasági társaságok, így pld. a **(T.)** Kft. 2017-ben 25 000 000 forintos, míg az I. r. felperes 13 536 000 Ft összegű támogatásban részesült a Széchenyi 2020. fejlesztési program keretében, ami olyan nagyságrendű támogatás, amely alapján okszerű az a következtetés, miszerint a felperesek, illetve a hozzájuk kapcsolható gazdasági társaságok nagyot kaszáltak az állami pénzosztó rendszerből.

2.b. Valós az az állítás is, hogy az **(felperesi család vezetéke)** család gazdálkodása százmilliós eredménnyel rendelkezik, e tekintetben ugyanis mindazon családtagok és gazdasági társaságok

eredményét, támogatásának összegét össze kell adni, amely személyek, illetve társaságok az I. r. felpereshez köthetők. Az állítás valóságát igazolja, hogy a felperes egy vele 2015-ben készült interjúban maga ismerte el, hogy 500 ha területen gazdálkodnak. Emellett a Nemzeti Agrárkamara honlapjáról letölthető ún. KAP-kalkulátorba betáplálva az I. r. felperes által megadott adatokat, megállapítható, hogy az I. r. felperes az általa megjelölt földterület nagysága alapján 136 565 euró, illetve 44 297 686 Ft támogatásban részesülhet az érintett földterület után.

3. Valós állítás, hogy az I. r. felperes lovardákat épít, amit igazol az A/4. alatt csatolt, a XXV. Agrárnapokról szóló tudósítás, amely egyebek között megemlíti, hogy az I. r. felperes - aki ekkor kapta meg a Horn Artúr díjat - lovardákat épít és lovasturizmussal foglalkozik.

4. Az a sérelmezett kitétel, amely szerint az I. r. felperes a munkájukat, egzisztenciájukat elbukó padlót fogott veszteseknek üzent, véleménynyilvánítás, amelynek alapja az A/5. alatt csatolt, az I. r. felperessel készült delmagyarország.hu. honlapon megjelent újságcikk.

5. Valós tényállítás, hogy I.rendű felperes neve 2007-től részt vett az uniós fejlesztési források elosztásában, amit igazol a **(település neve)-i** Megyei Jogú Város honlapjáról letöltött - a periratokhoz A/6. alatt csatolt - írás, amely a mai napig elérhető, ennek ellenére az eltelt 11 év alatt az abban foglaltak valóságtartalmát az I. r. felperes nem vitatta.

6. Ugyancsak valós tartalmúak a pályázatok kiírásával, elbírálásával kapcsolatos állítások, amelyeket szintén az A/6. alatt csatolt írás igazol.

7. A 2017. évben behullott több mint 113 millió forintnyi nettó árbevételre vonatkozó közlés kapcsán a helyreigazítás megtörtént a perindítást megelőzően.

8., 9. A II. r. felperes relációjában sérelmezett cikk részlet nem tünteti fel a valóságot hamis színben, a közlés ugyanis az ún. Á.-féle jelentésre alapoz, amely jelentésből jól látható, hogy a szerző alapvetően olyan családi, üzleti érdekköröket határozott meg, amelyek földtulajdonhoz jutottak, így a felperesekhez köthető személyekről tesz említést.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alábbi tartalmú helyreigazító közlemény promenad.hu hírportálon történő közzétételére kötelezte az alperest:

„Hírportálunkat a Szegedi Törvényszék P.20.354/2019/15. sz. ítéletével a következők közzétételére kötelezte

Helyreigazítás:

A 2019. január 20. napján megjelent „Rejtőzködő **(település neve)-i** milliomosok - az **(felperesi család vezetékneve)** család” címmel megjelent írásban **valótlanul** állítottuk, hogy

- „az **(felperesi család vezetékneve)** család nagyokat kaszál a kormányzati pénzosztó rendszerből, gazdálkodásuk százmilliós eredményekkel rendelkezik.”
- „I.rendű felperes neve munkájukat, egzisztenciájukat elbukó, padlót fogott veszteseknek pedig csak annyit üzent, „a változások elkerülhetetlenek voltak” és állami tulajdonban működve sem lettek volna képesek megtartani a teljes dolgozó gárdát.”
- I.rendű felperes neve 2017-től részt vett az uniós fejlesztési források elosztásában, a szocialista **(politikus neve)** vezette **(település neve)-i** vidék jövőért helyi vidékfejlesztési közösség tagjaként döntött a Leader-programban **(település neve)** és térségének fejlesztésére pántlikázott mintegy 1,2 milliárd forintnyi EU-támogatás sorsáról.
- I.rendű felperes neve pályázatokat írt ki, bírált el és pénzeket osztogatott.
- I.rendű felperes neve családfőnek 2017-ben behullott több, mint 113 millió forintnyi nettó árbevétel két vállalkozása (a **(T.)** Kft. és a **(H.)** Kft.) után.
- I.rendű felperes neve egyik fia, II. r. felperes neve a **(megye neve)** megyei földosztások legnagyobb kedvezményezettjeként sikerült egyenesen a megyei dobogó harmadik fokára száguldania,

- azt, hogy I.rendű felperes neve, valamint **(személy 1. neve)** és társai 263 hektárral csippentették meg a szépen csillogó bronzérmét, abban a hamis színben tüntették fel, mintha II. r. felperes neve a 2015-2016-os állami földprivatizáció során jelentős mennyiségű hektárterületű földtulajdonjogot szerzett volna."

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a egyéb érdekelt-t, hogy fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 286 952 Ft perköltséget, valamint az államnak 36 000 Ft eljárási illetéket. Határozatának indokolása szerint az I. r. felperes által sérelmezett első kitétel „... a privatizáció nyertese” az I. r. felperes személyéről alkotott értékítélet, azaz véleménynyilvánítás, amely sajtó-helyreigazítási eljárás tárgya nem lehet. A további kifogásolt közléseket tényállításnak minősítette és vizsgálta, hogy azok tekintetében az alperes által csatolt bizonyítékok alkalmasak-e a közölt tények valóságának bizonyítására. Kifejtette,

- az alperes által csatolt, és a támogatások összegére vonatkozó kigyűjtés adatai a felperesi gazdálkodás eredményeire és az állami pénzelosztó rendszerből szerzett támogatások összegére vonatkozó tényállítások valóságtartalmát nem támasztják alá;
- a lovardákat épít kitétel csupán lényegtelen tévedést tartalmaz, ami nem ad alapot a helyreigazításra;
- az alperes az I. r. felperessel 2005. évben készült interjúból tévesen vonta le azt a következtetést és állította tényként, hogy az I. r. felperes a privatizáció során padlót fogott veszteseknek bármit is üzent volna;
- az alperes által 4/A/6. alatt csatolt okirat nem igazolja sem azt, hogy az I. r. felperes részt vett volna uniós fejlesztési források elosztásában, sem azt, hogy pályázatokat írt ki, bírált el és pénzeket osztogatott;
- az I. r. felperes cégeinek árbevételére vonatkozó tényállítás valótlanágát maga az alperes is elismerte, az e körben általa közzétett helyreigazító közlemény azonban alkalmatlan volt a jogintézmény céljának megvalósítására, tekintettel arra, hogy az alperes ugyan kiemelte a valótlannak minősülő tényállításokat, azonban a teljes cikket ismételten leköszölte, abba beleágyazva adta azt közre egy jogsértő szöveggörnyezet ismételt megjelenítésével, ezáltal az „önkéntes helyreigazítás” annak tartalma által elveszítette helyreigazító jellegét;
- az Á.-jelentésben írtak nem bizonyítják azt a tényt, hogy a II. r. felperes a privatizáció során akár egyedül, akár társaival a kifogásolt közlésben megjelölt területmértékű föld tulajdonjogát megszerezte;

A II. r. felperes valóság közlésére kötelezésre irányuló keresetét alaptalannak ítélte, álláspontja szerint ugyanis a helyreigazítás „a valóság” közreadása nélkül is betölti rendeltetését.

A perbeli sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő (egyéb érdekelt neve)Kft.-t a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek által felszámított perköltség és a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, míg másodlagos fellebbezése az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítására irányult. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkörként az elsődleges fellebbezéséhez kapcsolódóan a Pp. 369. § (1) bekezdését, a másodlagos fellebbezési kérelmét érintően pedig a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg, azaz ez utóbbit illetően az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását kérte. Az elsődleges fellebbezéséhez kapcsolódó érvelése szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, ezzel megsértette a Pp. 279. § (1) és 346. § (5) bekezdését. Kiemelte, nem állapítható meg az elsőfokú ítélet indokolásából, hogy a bíróság az egyes konkrét, per tárgyává tett kifogásolt közlések tekintetében az általa megjelölt bizonyítékok mérlegelésénél

milyen szempontokat, mely tényeket, körülményeket vett irányadónak, azokból mit fogadott és vetett el, és ezt miért tette. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú ítéletből nem derül ki, a bíróság miért nem találta alaposnak azt a védekezését, miszerint a tényállás 4. pontjában jelölt közlés véleménynyilvánítás. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el a 4/A/6. alatti okiratot annak igazolására, hogy az I. r. felperes részt vett uniós fejlesztési források elosztásában, pályázatok kiírásában, elbírálásában, pénzek osztogatásában. Hiányolta továbbá annak kifejtését, miért jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az önkéntes helyreigazító közlemény alkalmatlan volt célja betöltésére, illetve hogy az elveszítette helyreigazító jellegét. Hangsúlyozta, a II. r. felperes maga sem kérte annak megállapítását, hogy valótlan állításként szerepelt a perbeli cikkben, miszerint neki a **(megye neve)** megyei földosztások legnagyobb kedvezményezettjeként sikerült egyenesen a megyei dobogó harmadik fokára száguldania, a II. r. felperes a saját helyreigazítási kérelmében ezt kifejezetten való tényként ismerte el. Rámutatott, e közlés kapcsán sem állapítható meg az elsőfokú ítéletből, a bíróság miért tekintette a csatolt okiratokat elégtelennek a valóság bizonyítására, mint ahogy azt sem indokolta meg, miért nem minősíti ezt a közlést véleménynyilvánításnak az alperesi védekezéssel szemben. Utalt továbbá arra, e közléshez kapcsolódóan az elsőfokú ítélet rendelkező része értelmezhetetlen, mert egy közlés egyidejűleg nem lehet valótlan tényállítás és a valóságot hamis színben feltűntető állítás.

Másodlagos fellebbezésének indokai szerint az elsőfokú bíróság ítélete érdemben is megalapozatlan, sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdését, az Smtv. 4. § (1) és (3) bekezdését, 10. §-át és 12. § (1) bekezdését, a PK. 12. számú állásfoglalást, valamint a Pp. 495-501. §-ait. Megismételte azt az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését, miszerint a tényállásban 2.a. és 4. ponttal megjelölt közlések véleménynyilvánítások, így azok kapcsán sajtó-helyreigazításnak ez okból nincs helye, a 2.b. és 7. számú közlések tekintetében a perindítást megelőzően eleget tett a helyreigazítási kötelezettségének, míg a további kifogásolt közlést érintően azok valóságtartalmát a per folyamán csatolt okiratokkal megfelelően bizonyította.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **részben alapos.**

I.

Az ítélet tábla nem ért egyet az alperesnek azzal a fellebbezési álláspontjával, miszerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, és ezzel olyan súlyos eljárási szabálysértést követett el, amely indokolja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Tény, hogy az elsőfokú bíróság döntésének indokait megjelölte, így az alperes elsőfokú ítélet indokolásával kapcsolatos kifogásai akként értelmezhetőek, hogy az alperes az elsőfokú ítéletben megjelölt indokokat hiányosnak tartja. Az indokolás elégtelensége, illetőleg hiányossága ún. mérlegelhető hatályon kívül helyezési ok lehet, amelynek a Pp. 381. §-a szerinti konjunktív feltételei, hogy megállapítható legyen, ez az eljárási szabálysértés kihatott az ügy érdemi eldöntésére, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem ésszerű. Ezeknek a feltételeknek a fennállása az indokolási kötelezettség megsértésével összefüggésben akkor állapíthatóak meg, ha az eljárás adataiból és a határozatban megjelölt indokokból nem derül ki, hogy az elsőfokú bíróság döntését mire alapította, és ezért az érdemi határozat nem bírálható felül. Jelen esetben e feltételek egyike sem állapítható meg. A jogvita elbírálása szempontjából az elsőfokú bíróságnak két alapvető kérdésben kellett állást foglalnia: egyrészt vizsgálnia kellett, hogy a per tárgyát képező alperesi közlések tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek, másrészt, hogy a tényállításnak tekinthető, s a felperes állítása szerint valótlan tartalmú közlések valóságát az alperes tudta-e bizonyítani, alkalmasak voltak-e erre az általa csatolt okirati bizonyítékok. Az elsőfokú bíróság

mindkét kérdést vizsgálta. Részletezte a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolásának elvi szempontjait, ezek figyelembevételével döntött arról, hogy melyek azok a sérelmes közlések, amelyeket tényállításnak ítél, s egyenként kitért arra is, hogy a tényállításnak minősített közléseket tekintve az alperes által csatolt okirati bizonyítékokat alkalmasnak találta-e a valóság bizonyítására. Utalt ezen felül arra is, miért nem fogadja el megfelelőnek az alperes által megjelölt két közlést érintően a perindítást megelőzően közzétett helyreigazító közleményt. Önmagában az, hogy az alperes a bíróság ezen indokait nem tartotta elégségesnek, vagy kellően meggyőzőnek, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem ad alapot.

II.

Az ügy érdemét érintően az ítéletábra az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival csak részben ért egyet az alábbiakra figyelemmel.

A tényállásban 1. és 3. számmal jelölt közlések tekintetében az elsőfokú bíróság keresetet elutasító határozata - e rendelkezést érintő fellebbezés hiányában - első fokon jogerőre emelkedett, így ezekkel a nyilatkozatokkal az ítéletábra nem foglalkozott.

A 2.a. pontban írt kijelentés - amely szerint „Az **(felperesi család vezetéke)** család nagyot kaszál a kormányzati pénzosztó rendszerből” - az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően csak részben tekinthető tényállításnak, részben viszont valós tényekből levont okszerű következtetésen alapuló vélemény, amely sajtó-helyreigazítás tárgya nem lehet. Azt ugyanis a felperesek is elismerték, hogy az érdekeltségi körükbe tartozó gazdasági társaságok által a Széchenyi 2020. program keretében elnyert támogatás az állami költségvetésből juttatott pénzeszköz, ami megfeleltethető a perbeli újságcikkben szereplő „kormányzati pénzosztó rendszerből” származó pénzforrásnak. A vitatott közlésnek az a része tehát, hogy a felperesek részesültek a kormányzati pénzosztó rendszeréből, valós állítás, míg a „nagyot kaszál” kifejezés - annak a köznyelvben használt értelmét figyelembe véve - azt jelenti, ez a támogatás jelentős mértékű volt. Az viszont, hogy egy juttatás jellegét, volumenét tekintve jelentősnek minősíthető-e vagy sem, nem tényállítás, hanem szubjektív megítélés kérdése, következésképpen vélemény.

Egyetért ugyanakkor az ítéletábra az elsőfokú bírósággal abban, hogy a 2.b. pontban rögzített alperesi tényállítás („gazdálkodásuk százmilliós eredménnyel rendelkezik”) kapcsán közölt helyreigazító közlemény a valótlan tartalmú közléssel elért sérelem orvoslására nem alkalmas. Az alperes ugyanis a helyreigazító közleményben megjelölt számadat, azaz a negyven milliós eredmény valóságát sem bizonyította. A felperesek állították, hogy a család gazdálkodása megközelítőleg sem éri el nemhogy a száz, de a negyven milliós eredményt sem, a három fő őstermelő családtag éves bevétele mindössze kb. négy millió forint. Lényeges ebből a szempontból, hogy egy vállalkozás vagy gazdasági társaság gazdálkodásának eredménye alatt a köznyelv a tiszta nyereséget érti, azaz a bruttó bevétel költségekkel és közterhekkel csökkentett összegét. Az évi negyven milliós nettó jövedelem igazolására ugyanakkor nem alkalmas az I. r. felperesnek az a 2015-ben készült interjúban adott nyilatkozata, miszerint 500 ha területen gazdálkodnak. A területnagyság ugyanis még nem jelent garanciát arra, hogy az ott folyó gazdálkodás eredményes, azaz nyereséget termel, mint ahogy a föld alapú támogatások összegéből sem vonható le következtetés sem a gazdálkodás nyereséges voltára, sem az esetleges nyereség összegére.

A 4. pontban szereplő közlést tekintve egyetért az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, miszerint az alperes valótlan tényként állította az I. r. felperesről, hogy a „munkájukat, egzisztenciájukat elbukó, padlót fogott veszteseknek üzent” a vele 2005. november

11. napján megjelent „I.rendű felperes neve most saját gazdaságát vezeti” című cikkben szereplő azon kijelentésével, „a választások elkerülhetetlenek voltak”, és hogy „állami tulajdonban működve sem lettek volna képesek megtartani a teljes dolgozói gárdát”. Az I. r. felperes ebben az interjúban semmilyen módon nem szólította meg azokat a dolgozókat, akiket a privatizációt követő átszervezés során nem tudtak foglalkoztatni, nyilatkozatából okszerűen nem is vonható le olyan következtetés, miszerint bármit is üzent volna a volt dolgozóknak, mint ahogy az sem, hogy azokat az embereket, akiket a privatizációt követő átszervezés után nem tudtak foglalkoztatni, „munkájukat, egzisztenciájukat elbukó, padlót fogott veszteseknek” minősítette volna, azaz, hogy egyfajta megvetéssel, lenézéssel beszélt volna róluk.

Alaptalan a tényállásban 5. és 6. pontban jelzett közlést illetően is az alperes fellebbezési érvelése. Az alperes a periratokhoz A/6. alatt csatolt, a (internetes hírportál 2. meve) honlapról letöltött „Uniók források egy család kezében” című írással kívánta igazolni e tekintetben állításai valóságtartalmát. Kétségtelen, hogy a hivatkozott írás szerint az I. r. felperes is tagja volt annak a **(település neve)-i** Vidék Jövőjéért Helyi Vidékfejlesztési Közösség megnevezésű bizottságnak, amely döntött 2007. és 2013. között mintegy 1,2 milliárd forint fejlesztési forrásról, és ugyancsak ez a bizottság írt ki és bírálta el pályázatokat, illetve osztotta el az uniós forrásokat. Nem bizonyított azonban, hogy az e cikkben közölt tények és adatok mennyiben felelnek meg a valóságnak, s miután az I. r. felperes tagadta, hogy részt vett volna az uniós források elosztásában, pályázatok kiírásában, elbírálásában, azaz ebben a részében vitatta a korábbi cikk valóságtartalmát, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ezzel az írással az alperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Egyetért az ítéletábra az I. r. felperessel abban, hogy az érintett cikk valóságtartalmának igazolására nem alkalmas az az egyebekben az I. r. felperes által sem vitatott tény, hogy ennek az írásnak a kapcsán nem érvényesített igényt, nem tartotta szükségesnek annak idején annak cáfolatát.

Nem ért egyet viszont az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, amely szerint az alperes által a perindítást megelőzően közzétett - a tényállásban 7. ponttal jelölt közlésre vonatkozó - helyreigazító közlemény nem felel meg a helyreigazítással szemben támasztott követelményeknek. A PK 15. számú állásfoglalás II. pontjából kitűnően a helyreigazító közlés akkor tölti be a rendeltetését, ha a helyreigazító közleményből - a maga egészét, összefüggéseit is tekintve - kitűnik, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse helyreigazító jellegét. Jelen esetben az I. r. felperes a 7. pontban rögzített nyilatkozat kapcsán azt kifogásolta, az alperes valótlanul állította, miszerint 113 millió forintnyi árbevétele származott 2017-ben két vállalkozása után. Előadta, hogy a két cégből 2017-ben mindössze 37 867 880 Ft árbevételre tett szert. Az I. r. felperes tehát az árbevétel kifogásolt cikkben megjelölt összegét minősítette valótlanoknak, az alperes helyreigazító közleménye pedig ezt a hibás számadatot kiigazította, az I. r. felperes előadásával egyezően jelölte meg a helyreigazító közleményben, hogy az I. r. felperes 2017. évi bevétele nem 113 millió forint volt, hanem csak 37,8 millió forint. Helytállóan hivatkozott ennek megfelelően arra az alperes a fellebbezésében, hogy e közlést érintően helyreigazítási kötelezettségét a perindítást megelőzően teljesítette.

A 8. és 9. pontban jelölt közléseket érintően annyiban egyetért az ítéletábra az alperessel, hogy mind a II. r. felperes által megjelentetni kért helyreigazító közlemény tartalma, mind az elsőfokú bíróság által elrendelt helyreigazítás szövege pontatlan. Ugyanakkor egyértelműen kiderül a II. r. felperes nyilatkozatából, azt nem vitatja, hogy az ún. Á.-jelentés helyesen tartalmazza, miszerint az állami földprivatizáció során a **(megye neve)** megyében elárverezett állami földterületek nyertes árverezőinek rangsorában harmadik helyre került a társaival, **(személy 1. neve)**sal és **(személy 2. neve)**nal együtt. A II. r. felperes valójában azt kifogásolta, hogy a perbeli cikk ezt a valós tény

abban a hamis színben tüntette fel, mintha ő (a II. r. felperes) a **(megye neve)** megyei földárverezések során 263 ha föld tulajdonjogát szerezte volna meg, elhallgatta ugyanis azt a valós tény, miszerint az érintett földterületekre vonatkozóan az arra jogosultak éltek elővásárlási jogukkal, így végeredményben hiába nyert társaival együtt az árveréseken, az érintett földeknek nem vált a tulajdonosává. Az alperes a II. r. felperesnek ezt az állítását nem vitatta, nem igazolta, hogy a II. r. felperes a sikeres árverést követően tulajdonosává is vált az érintett földterületeknek, sőt a II. r. felperesi tagadással szemben ezt nem is állította a perben. Helyesen mutatott rá ugyanakkor a II. r. felperes arra, hogy az alperes azzal, hogy kizárólag a sikeres árverés tényét közölte a cikkben, de az azt követő és a tulajdonszerzés szempontjából alapvető jelentőségű tényeket elhallgatta, azt a látszatot keltette, hogy a II. r. felperes és társai a sikeres árverések eredményeként számottevő nagyságú földterület tulajdonjogát szereztek meg az állami földek privatizációja során. Ennek megfelelően az ítéletábra az elsőfokú bíróság e tekintetben helyes döntését a rendelkező részben foglaltak szerint pontosította.

III.

Az alperes fellebbezésének részbeni eredményessége következtében a felek pernyertességének, pervesztességének az aránya változott, az a felperesekre kedvezőbben 2:1 arányúnak tekinthető. ennek megfelelően a egyéb érdekelt a Pp. 83. § (2) bekezdése és 499. § (1) bekezdése alapján ilyen arányban köteles viselni a felperesek - ügyvédi munkadíjból álló - elsőfokú perköltségét. A felperesek a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján - a csatolt megbízási szerződéssel igazoltan - 286 952 Ft költséget számítottak fel, amelynek 2/3 részére, azaz 191 301 Ft-ra tarthatnak igényt. Az alperes perköltséget nem számított fel, ezért részére - részleges pernyertessége ellenére - nem állapítható meg perköltség (Pp. 82. § (3) bekezdés).

Az eljárásra irányadó tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett 36 000 Ft megfizetésére - a fenti pernyertességi, pervesztességi arányhoz igazodóan - 2:1 arányban kötelezte az ítéletábra a felpereseket és a egyéb érdekelt-t a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (2) bekezdése alapján.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.

A másodfokú eljárásban a felek pernyertességének, pervesztességének az aránya 3:1 a felperesekre nézve kedvezőbben, így a felperesek és a egyéb érdekelt ilyen arányban kötelesek viselni a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (2) bekezdése alapján.

Az alperes a másodfokú eljárásban sem számított fel perköltséget, így a részére a fellebbezése részbeni eredményessége ellenére sem állapítható meg másodfokú perköltség, míg a felpereseket megilleti az általuk felszámított - és a csatolt megbízási szerződéssel igazolt - 50 800 Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség $\frac{3}{4}$ része, amelynek megfizetésére az ítéletábra a egyéb érdekelt-t, mint a perbeli sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt kötelezte.

Szeged, 2019. június 5.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró

